

ELŐTERJESZTÉS
Gárdony Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2020. március 25-én tartandó testületi ülésére
„Polgári kezdeményezés a Nemzeti Régiókért támogatása” tárgyában

Tisztelt Képviselő-testület!

A Székely Nemzeti Tanács idén májusban polgári kezdeményezést indított azért, hogy uniós jogszabály szülessen az úgynevezett nemzeti régiók támogatásáról. Ennek célja, hogy az Európai Unió kohéziós politikája kiemelt figyelemmel kezelje azokat a régiókat, amelyeket nemzeti, etnikai, kulturális, vallási, nyelvi sajátosságok különböztetnek meg az őket körülvevő területektől. A kezdeményezők szerint így érhető el, hogy ezeknek a sajátos jellegzetességekkel bíró, de közigazgatási hatáskörrel nem rendelkező körzeteknek is biztosítva legyen a strukturális alapokhoz és más uniós forrásokhoz való egyenlő hozzáférése. A Székely Nemzeti Tanács szerint a tét az, hogy Európa hagyományos nemzeti közösségei - a határon túli magyarság mellett a baszkok, bretonok, flamandok, katalánok, korzikaiak, belgiumi németek és más hasonló helyzetű közösségek - rendelkeznek-e a jövőben azokkal az erőforrásokkal, amelyek kultúrájuk, identitásuk megőrzéséhez szükségesek. A kezdeményezőknek 2020. május 7-ig legalább hét különböző tagállamból egymillió európai uniós polgár aláírását kell összegyűjtenie ahhoz, hogy az Európai Bizottság napirendre vegye a javaslatot, majd megszülethessen az uniós szintű jogszabály a nemzeti régiók kiemelt támogatásáról.

A határon túli közösségeink a magyar kultúra fontos pillérei. Fontos, hogy sajátos körülményeik között is biztosítható legyen kulturális önazonosságuk megőrzése. A külföldi magyar közösségek nyelvi, kulturális és politikai jogainak érvényre juttatása ezért megkerülhetetlen feladat számunkra.

Kérem a T. Képviselő-testületet, hogy a határozati javaslatokat elfogadni szíveskedjenek.

Határozati javaslatok:

I. Gárdony Város Önkormányzatának Képviselő-testülete támogatja a Székely Nemzeti Tanács nemzeti régiókért indított európai polgári kezdeményezését.

Határidő: 2020. március 31.

Felelős: Tóth István polgármester

II. Gárdony Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy az önkormányzat a rendelkezésére álló valamennyi kommunikációs felületén tájékoztatja a város lakosságát a kezdeményezés céljáról és arról, hogy azt hogyan tudja aláírásával támogatni.

Határidő: 2020. március 31.

Felelős: Tóth István polgármester

Gárdony, 2020. március 03.

Bálint Zoltán László
képviselő

Mellékletek:

1. Székely Nemzeti Tanács polgári kezdeményezése a nemzeti régiókért
2. támogató nyilatkozat formanyomtatványa az európai polgári kezdeményezéshez

1. melléklet**Polgári kezdeményezés A NEMZETI RÉGIÓKÉRT****1. Vezetői összefoglaló**

A Székely Nemzeti Tanácsnak és szövetségeseinek 2020. május 7-ig egymillió európai uniós polgár aláírását kell összegyűjtenie legalább hét különböző tagállamból, annak érdekében, hogy uniós szintű jogszabály szülessen a nemzeti régiók kiemelt támogatásáról. A kezdeményezés azt célozza, hogy az Unió kohéziós politikája kezelje kiemelt figyelemmel azokat a régiókat, amelyeket nemzeti, etnikai, kulturális, vallási, nyelvi sajátosságok különböztetnek meg az őket körülvevő régióktól. Összefoglalóan ezeket a térségeket nevezik a szervezők nemzeti régióknak. A kezdeményezés sikere tehát valamennyi európai nemzeti régió számára kedvező volna, Dél-Tiroltól Baszkföldön át a székelyföldi, partiumi, csallóközi, drávaszögi, muravidéki magyar közösségekig.

Az egymillió aláírás egyéves határidőn belüli összegyűjtése a javaslat mögötti politikai támogatás felmutatása érdekében elengedhetetlen. Ebben számítunk az érintett közösségek és az őket képviselő szervezetek támogatására, legyenek azok pártok, civil szervezetek, helyi önkormányzatok vagy állami szereplők. A határidőből már csak kevesebb mint hat hónap van hátra!

2. Célok és elvárások

A nemzeti régiók, köztük a közigazgatási hatáskörökkel nem rendelkező földrajzi körzetek lemaradását úgy kell megelőzni, a gazdasági, társadalmi és területi kohézió feltételeit fenntartani, hogy közben sajátosságaik ne változzanak meg. Ehhez biztosítani kell számukra a hozzáférés esélyegyenlőségét a strukturális alapokhoz, minden más EU alaphoz, forráshoz, programhoz, meg kell teremteni a garanciákat sajátosságaik fenntartásához, a megfelelő gazdasági fejlődéshez, hogy az Unió átfogó, harmonikus fejlődése fenntartható legyen, és kulturális sokszínűsége is fennmaradjon. - Az Unió fejlesztéspolitika eszközeivel közvetett módon javítani lehet a határon túli magyar térségek népességmegtartó erejét. - A sikeres kezdeményezés új sikertörténet volna a magyar-magyar együttműködésben. - Az Unió kohéziós politikájának eszközeit egyetlen tagállama sem használhatja a nemzeti régiók gazdasági diszkriminációjára, illetve asszimilációs célokra, mint ahogy az jelenleg történik többek között Romániában és Szlovákiában is,

3. Az uniós jogalkotó felé közvetített elvárások

Uniós viszonylatban a kezdeményezés fő célja, hogy az Európai Bizottság alkalmazza következetesen az alapító Szerződéseket, és az ezekben foglalt kötelezettségeinek megfelelően tevőlegesen járuljon hozzá az Unióban élő őshonos nemzeti közösségek fennmaradásához¹, illetve ezzel párhuzamosan mozdítsa elő az Unió egészének harmonikus, átfogó, és ennek megfelelően a nemzeti régiók regionális identitását is fenntartó fejlődését.

4. Háttér

A Székely Nemzeti Tanács hat évi pereskedésre kényszerült az Európai Bizottság ellen annak érdekében, hogy ez a kezdeményezés elindulhasson. A Bizottságot végül a luxemburgi uniós bíróság 2019. március 07-ei ítélete kötelezte arra, hogy elismerje: az aláírásgyűjtésnek helye van, és annak célja az EU fejlesztéspolitikájának feladatait, célkitűzéseit és megszervezését meghatározó jogszabály kezdeményezése lehet, mely alapján az Unió gazdasági, társadalmi és területi kohézióját erősítő programok írhatók ki.

Az Európai Unió Bíróságának kedvező ítélete azzal a nagyon fontos hozadékkal is járt, hogy a "nemzeti régiót", mint új jogi fogalmat beemelte az uniós jogi szótárba.² Ezáltal megnyitotta az utat e régiók számára, hogy további, a saját érdekeiket szolgáló jogi és politikai követeléseket fogalmazzanak meg,

¹ Lásd EUSZ 3. (3) cikkét, illetve EUMSZ 167. cikkét.

² Lásd a C-420/16P számú, Izsák és Dabis v. Bizottság per másodfokú ítéletét.

